

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ**  
**Кафедра управління державними і корпоративними фінансами**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**  
**до виконання розрахункової роботи**  
**з дисципліни**  
***«МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ РОЗРАХУНКИ»***

**Харків – 2016**

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри управління державними і корпоративними фінансами 28 вересня 2015 р., протокол № 3.

Мета розрахункової роботи – засвоїти найбільш важливі питання, перевірити вміння студента застосовувати на практиці основні положення курсу, набути практичні навички, навчитися аналізувати та робити висновки з отриманих результатів

Укладач

доц. К.А. Карачарова

Рецензент

доц. О.О. Коковіхіна

## МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання розрахункової роботи  
з дисципліни

*«МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ РОЗРАХУНКИ»*

Відповідальний за випуск Карачарова К.А.

Редактор Еткало О.О.

---

Підписано до друку 24.12.15 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,75. Тираж 20. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,  
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.  
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

## ЗМІСТ

Вступ.....	4
Загальні вказівки до виконання та захисту розрахункової роботи.....	5
Завдання до розрахункової роботи.....	6
Вимоги до оформлення та захисту роботи, критерії оцінювання.....	17
Перелік питань курсу до виконання розрахункової роботи....	19
Список літератури.....	20
Додаток А. Вказівки до виконання практичної частини розрахунково-графічної роботи.....	22

## ВСТУП

Міжнародні валютно-кредитні відносини мають три головні виміри і проявляються в трьох головних площинах. З одного боку, вони являють собою певну теоретичну систему, сукупність принципів і форм міжнародних валютно-кредитних відносин. З іншого боку, валютно-кредитні та фінансові інструменти є важливими засобами здійснення економічної політики, її координації у міжнародному масштабі. Нарешті, валютно-кредитна сфера виступає важливим каналом залучення додаткових фінансових коштів до національної економіки, сприяє прискореному обміну між країнами та регіонами товарів і послуг, поліпшенню системи розрахунків між суб'єктами світогосподарських зв'язків.



Дисципліна “Міжнародні валютно-кредитні розрахунки” передбачає вивчення основних питань з теорії і практики валютних операцій і міжнародних розрахунків. Структура і тематика дисципліни дають змогу студентам отримати поглиблені знання про еволюцію міжнародних валютно-фінансових та кредитно-розрахункових відносин, становлення та організацію світового валютного ринку, види валютних операцій, організацію міжнародних кредитних операцій та розрахунків у системі міжнародної торгівлі.

Метою дисципліни є засвоєння теоретичних основ міжнародних розрахункових і валютних операцій, ознайомлення слухачів з інструментарієм валютних угод, оволодіння навичками його ефективного застосування на практиці.

Основні завдання дисципліни полягають у засвоєнні студентами таких питань:

- значення банків в обслуговуванні міжнародної торгівлі;
- методи фінансування банками зовнішньоторговельних угод;
- механізм здійснення банками валютних операцій;
- методи мінімізації валютних ризиків.

## **ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ**

Мета розрахункової роботи – засвоїти найбільш важливі питання, перевірити вміння студента застосовувати на практиці основні положення курсу, набути практичні навички, навчитися аналізувати та робити висновки з отриманих результатів.

Вибір варіанта залежить від двох останніх цифр у заліковій книжці (їх додатку). Самовільна заміна варіанта завдання іншим не дозволяється.

Відповіді на питання даються у тій послідовності, у якій вони стоять у завданні.

У кінці роботи слід указати список використаної літератури.

При задовільному виконанні робота зараховується. Студент, який подав незадовільну роботу, доповнює її згідно із зауваженнями викладача або виконує роботу заново.

На титульному аркуші розрахункової роботи обов'язково вказується номер варіанта.

Загальний обсяг роботи повинен мати 15 – 20 сторінок.

Перші два завдання кожного варіанта – теоретичні. Для їх висвітлення слід ознайомитися з рекомендованою літературою.

Третє завдання – практичне. Потрібно подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників відповідних розрахунків.

Четверте завдання – задача (методичні вказівки до їх розв'язання містяться у додатку А).

## ЗАВДАННЯ ДО РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

### Варіант 1

1 Суть та поняття валютного курсу. Фактори впливу на валютний курс.

2 Еволюція валютної системи.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників чистого інкасо як форми міжнародних розрахунків.

### Задача

Припустимо, що в якийсь момент курс євро проти американського долара (EUR/USD) рівний 1,2505/1,2509. Припустимо, що ви провели аналіз валютного ринку і вважаєте, що курс EUR/USD зростатиме (наприклад як мінімум до 1,2600). Максимальна сума, яку ви готові втратити, складає 150 дол. USD. Припустимо, що ваш прогноз виявився правильним і курс EUR/USD досягнув 1,2599/1,2603. Розмір контракту коливається від 0,1 до 1,0 лотів. 1,0 лот по EUR/USD рівний 100 000 EUR. Які ваші дії і який їх результат на ринку ФОРЕКС?

### Варіант 2

1 Економічний зміст платіжного балансу.

2 Система захисних застережень.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників документарного інкасо як форми міжнародних розрахунків.

### Задача

Золотодобувне підприємство через три місяці планує здійснити продаж золота. Щоб застрахуватися від падіння ціни золота, воно придбає сьогодні опціон put з ціною виконання 650 дол., сплативши за це деяку премію. Одночасно підприємство продає опціон call з тією ж датою закінчення і величиною премії, рівною премії опціону put і ціною виконання 680 дол.

Можливі три варіанти подій:

а) ціна золота виявиться менше 650 дол. за унцію;

б) ціна перевищить 680 дол. за унцію;

в) ціна буде в інтервалі від 650 до 680 дол. за унцію.

Які дії хеджера і їх результати при всіх трьох варіантах розвитку подій?

### **Варіант 3**

1 Валютна системи та її елементи.

2 Сутність, види та класифікація валютних операцій.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників покритого акредитиву як форми міжнародних розрахунків.

#### **Задача**

У компанії ABC утворилися тимчасово вільні (протягом шести місяців) валютні ресурси у розмірі 1.000.000.000 японських єн. Валютний менеджер компанії, дослідивши валютний ринок, знайшов можливості для валютного арбітражу. Враховуючи, що арбітраж є операцією з мінімальним валютним ризиком, він ухвалює рішення використовувати цю ситуацію валютного ринку для здобування арбітражного прибутку. Умови ринку такі: спот курс USD/ JPY = 104,40;

6-місячний форвардний спред USD/ JPY = 21,50-20; термін = 180 днів;

6-місячні євродоларові ставки =  $31/4 - 31/2$ ;

6-місячні євроєнові ставки =  $31/8 - 37/8$ .

Наведіть розрахунки валютного менеджера з виявлення арбітражної ситуації і визначте його дії з її реалізації.

### **Варіант 4**

1 Суть хеджування.

2 Форми валютних обмежень та необхідність їх використання.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників непокритого акредитиву як форми міжнародних розрахунків.

#### **Задача**

Використовуючи наведений у таблиці 1 список зовнішньоекономічних операцій країни А з іншими країнами, складіть баланс міжнародних операцій країни А, а також відобразіть зміни в структурі платіжного балансу країни А, які спричинять за собою ці операції:

Таблиця 1

Баланс міжнародних операцій	Сумма, млн. дол
Покупка резидентами країни А іноземних цінних паперів	0
Придбання резидентом країни А товарів за кордоном	00
Відправлення резидентом країни А товарів за кордон	20
Грошові перекази матеріальної допомоги резидентам з-за кордону від родичів, що емігрували	0
Покупка цінних паперів фірм країни А нерезидентами	0
Надання фірмою країни А транспортних послуг іноземній фірмі	0
Відправлення резидентом країни А гуманітарного вантажу за кордон	0

### Варіант 5

- 1 Сучасні методи страхування валютного ризику.
- 2 Валютний арбітраж. Види валютного арбітражу.
- 3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників авансової форми міжнародних розрахунків.

#### Задача

Припустимо, що дочірня фірма американської компанії, розташована у Франції, здійснює річний продаж в 1 млн дол. з 90-денними умовами кредиту. За її оцінками продаж збільшиться на 6 % (60 тис. дол.), якщо термін торгового кредиту буде подовжений до 120 днів, а додаткові витрати збільшені на 35 тис. дол. Вартість кредиту для фірми на 30 днів складає 1 %. Курс французького франка, за очікуваннями фірми, знижуватиметься в середньому на 0,5 % кожні 30 днів проти долара.

Визначте обґрунтованість лібералізації умов кредиту.

### Варіант 6

- 1 Поняття валютних „свопів” та їх класифікація.
- 2 Державне регулювання валютних відносин.
- 3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників платежу на відкритий рахунок як форми міжнародних розрахунків.



### Задача

Припустимо, 4 березня 2014 року були укладені форвардний і ф'ючерсний контракти на придбання 1000 дол США без поставки з терміном виконання 15 березня 2014 року за ціною 27733 грн за 1000 дол. Розрахункова ціна ф'ючерсного контракту і поточний курс долара (округлений з точністю до копійок і помножений на 1000) змінювалися по днях так, як указано в таблиці 2.

Таблиця 2

Операції за 2014 р.		Дні місяця						
		5	8	9	10	11	15	
Курс USD/RUR UTS TOD		27640	27550	27560	27540	27450	27390	
Розрахункова ціна ф'ючерсу		27685	27550	27582	27546	27470		
Прибутки- збитки	Форвард за ціною 27733 грн за 1000 дол. США						-343	
	Ф'ючерс за ціною 27733 грн за 1000 дол. США	за	-48	-135	32	-36	-76	-80
		разом	-48	-183	-151	-187	-263	-343

Поясніть спосіб розрахунків по обох термінових контрактах.

### Варіант 7

- 1 Поняття та правила визначення крос-курсів валют.
- 2 Проблеми розвитку валютного ринку „своп” в Україні.
- 3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників чекової форми розрахунків.

### Задача

Валютному керівнику української фірми необхідно провести розрахунки за товари, що імпортуються, у швейцарських франках через банк. Тобто необхідно продати гривні і купити швейцарські франки і розплатитися ними за товар. Визначте котирування UAH/CHF, яке встановить банк.

Курс USD/CHF = 1,3154-57.

Курс USD/ UAH = 28,0222-68.

## **Варіант 8**

- 1 Сутність та сучасні методи страхування ризику країни.
- 2 Суть позитивного відсоткового арбітражу.
- 3 Подати схему та прокоментувати особливості банківського переказу як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Підприємство «Українські самоцвіти», маючи значні запаси золота, необхідні для безперебійного виробництва продукції, уникаючи ризику зберігання золотих запасів, а також з метою здобування доходу з невикористовуваних у даний час запасів, вдається до організації «золотого депозиту» за таких умов:

- кількість металу в запасах 5 кг;
- поточна ціна на ринку спот – 645 дол. за тройську унцію;
- відсоткова ставка по депозитах на золото – 8 %;
- кількість днів депозиту – 15.

Визначте дохід підприємства по депозиту на золото.

## **Варіант 9**

- 1 Сутність та сучасні методи страхування банківського ризику.
- 2 Сутність конвертованості валют. Ступінь конвертованості валюти та його ефективність.
- 3 Подати схему та прокоментувати особливості авансу як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Припустимо, у вересні валютний керівник американської фірми-імпортера знає, що він повинен сплатити 50 млн єн експортеру в березні наступного року. Поточний обмінний курс складає 0,009172 дол. за єну (або 109,03 єни за долар), тому передбачуваний розмір платежу рівний 458600 дол. ( $0,009172 \text{ дол.} * 50000000$ ). Ризик, з яким стикається імпортер, якщо просто чекатиме червня, полягає в тому, що обмінний курс зміниться для нього в не вигідному напрямі, можливо, він підвищиться до 0,01 дол. за єну, у цьому випадку витрати імпортера в доларах збільшаться до 500000 дол. ( $0,01 \text{ дол.} * 50000000$ ). Покажіть дії валютного менеджера компанії з хеджування покупки єни з використанням валютних ф'ючерсів.

## **Варіант 10**

1 Регіональні валютно-фінансові угруповання.

2 Сутність кореспондентських відносин між комерційними банками.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників вексельної форми розрахунків.

### **Задача**

У травні на лондонській біржі LIFFE (London International Future Exchange) грудневі ф'ючерси на тримісячні казначейські векселі США котирувалися за ціною 89,25, чому відповідає відсоткова ставка 10,75 % річних. Спекулянт чекає, що до грудня відсоткові ставки зростуть більш ніж до 11 %. Припустимо, спекулянт має у своєму розпорядженні суму в 4000 дол. Які дії було б логічно йому зробити для отримання спекулятивного прибутку і який буде результат цих дій, якщо до грудня відсоткова ставка зросте до 11,5 % ?

## **Варіант 11**

1 Методи страхування кредитного ризику.

2 Валютно-фінансові і платіжні умови зовнішньоторгових угод.

3 Подати схему та прокоментувати особливості банківського переказу як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Компанія-виробник кіноплівки бажає купити 20 тис. унцій срібла в листопаді – грудні. Чекаючи збільшення цін, фірма повинна б купити срібло негайно, але не може цього зробити. Поточні ціни срібла за ф'ючерсними контрактами з поставкою в грудні складають у червні 7,71 дол. за унцію, а ціни спот ринку - 7,21 дол. Покажіть дії хеджера зі страхування від підвищення ціни срібла в майбутньому і визначте кінцеву ціну покупки, якщо в листопаді ціни дійсно вирости і на спот ринку срібло котирувалося по 9,0 дол. за унцію, а грудневі ф'ючерси на срібло коштували 9,45 дол. за унцію.

## **Варіант 12**

- 1 Характеристика угод типу „спот”.
- 2 Перспективи розвитку ринку валютних опціонів в Україні.
- 3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників чекової форми розрахунків.

### **Задача**

Припустимо, що в Європі ставка 4,25 %, а в Америці 3,5 %. Припустимо, у вас відкрита на продаж позиція по EUR/USD розміром в 1,0 лот. Яка буде величина сториджа, якщо позиція утримуватиметься протягом трьох днів?

## **Варіант 13**

- 1 Недокументарні форми розрахунків.
- 2 Суть міжнародного кредиту. Форми міжнародного кредиту.
- 3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників вексельної форми розрахунків.

### **Задача**

Компанії ABC буде потрібна позика строком на 6 місяців. Покажіть можливості зі страхування майбутньої відсоткової ставки, а також побудуйте графіки фактичної вартості позики для IRG з п'ятьма різними ставками виконання в залежності від поточної ринкової ставки, використовуючи дані з таблиці 3. У таблиці 3 наведені котирування IRG в мить, коли поточні 6-місячні ставки і 6\*12 FRA котирувалися рівно по 8 %. Кожний з двох інструментів гарантує певний рівень 6-місячної ставки через 6 місяців: кол-опціон гарантує максимальну позикову ставку, а опціон пут – мінімальну інвестиційну ставку.

Для п'яти різних ставок виконання в інтервалі від 7 до 9 % указана фактична величина премії і її величина в перерахунку на річні відсотки. Наприклад, премія за 7,5 % кол-опціон складе 32 базисні пункти від номіналу, виплачуваних уперед. Оскільки гарантія діє на період часу рівно в 6 місяців, премія в 32 базисні пункти еквівалентна 64 базисним пунктам у перерахунку на річні.

Ставки виконання	Фактична величина премії в базисних пунктах			
	Кол-опціони (гарантія для позичальника)		Пут-опціони (гарантія для інвестора)	
	факт.	річна	факт.	річна
7.0	51	102	4.5	9
7.5	32	64	8.5	17
8.0	16	32	16	32
8.5	9.5	19	33	66
9.0	6.5	13	53	106

### Варіант 14

- 1 Документарні форми розрахунків.
- 2 Валютний союз країн ЄС.
- 3 Подати схему та прокоментувати особливості авансу як форми міжнародних розрахунків.

### Задача

Компанії необхідно через 6 місяців купити 100 тис. дол. Поточний курс долара – 31 грн. Компанія укладає з банком договір, у якому фіксується курс долара – 32 грн., дата розрахунків – через 6 місяців, ціна опціону – 1 % від обсягу валюти в 1 тис. дол. Компанія сплачує ціну опціону 1000 дол. і через 6 місяців за встановленим договорі курсом 32 грн має право купити у банку 100 тис. дол.

### Варіант 15

- 1 Поняття та види товаро-розпорядчих документів у міжнародних розрахунках.
- 2 Сутність валютних ризиків.
- 3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників платежу на відкритий рахунок як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Припустимо, американська ТНК, яка веде бізнес в Англії, експортує товари до Японії. У квітні компанія чекає надходження виручки від експорту у розмірі 60 000 000 ієн, які компанія збирається обміняти на долари США. Обмінний курс «спот» у лютому складає  $100 \text{ єн} = 0,74 \text{ дол.}$

Побоюючись ослаблення курсу єни у квітні, керівник валютними ресурсами компанії хеджує експортну виручку ф'ючерсними контрактами. Базис червневих ф'ючерсних контрактів на єни зараз складає  $+0,01 \text{ дол.}$

Припустимо, у квітні ціна червневого ф'ючерсу на біржі ІББЄ рівна  $100 \text{ єн} = 0,70 \text{ дол.}$ , а базис став рівний  $+0,02 \text{ дол.}$

Покажіть дії хеджера і нетто-результат операцій.

Одиниця торгівлі = 12 500 000 єн.

Розмір тика = 0,01 центи за 100 єн; вартість тика = 12,50 дол.

### **Варіант 16**

1 Використання угод „своп”.

2 Валютне котирування.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників авансової форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

У компанії ABC утворилися тимчасово вільні (протягом шести місяців) валютні ресурси у розмірі 1.000.000.000 японських єн. Валютний менеджер компанії, дослідивши валютний ринок, знайшов можливості для валютного арбітражу. Ураховуючи, що арбітраж є операцією з мінімальним валютним ризиком, він ухвалює рішення використовувати цю ситуацію валютного ринку для здобування арбітражного прибутку. Умови ринку такі: спот курс  $\text{USD/JPY} = 104,40$ ; 6-місячний форвардний спред  $\text{USD/JPY} = 21,50-20$ ; термін = 180 днів; 6-місячні євродоларові ставки =  $31/4 - 31/2$ ; 6-місячні євроєнові ставки =  $31/8 - 37/8$ .

Наведіть розрахунки валютного менеджера з виявлення арбітражної ситуації і визначте його дії з її реалізації.

## Варіант 17

1 Організація торгівлі опціонними контрактами та система маржі.

2 Валютна позиція банків.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників непокритого акредитиву як форми міжнародних розрахунків.

## Задача

Використовуючи дані гіпотетичного платіжного балансу США (таблиця 4), визначте сальдо поточних операцій, сальдо базисного балансу, сальдо ліквідності, сальдо офіційних розрахунків, що відповідає концепції побудови платіжного балансу США. Укажіть, які баланси і рахунки дефіцитні, а які з профіцитом?

Таблиця 4 – Гіпотетичний платіжний баланс США

У мільярдах доларів

Кредит		Дебет	
Рахунок поточних операцій			
Експорт цивільних товарів	200	Імпорт цивільних товарів	370
Експорт військової продукції	51	Закупівля військових товарів	40
Торговий баланс = -159			
Експорт послуг страхування нерезидентів, дохід на інвестиції, дохід від іноземного туризму США і т.д.	84	Імпорт послуг, переведення прибутків за Кордон Платежі за туризм	92
Баланс поточних операцій = -167			
Рахунок руху капіталу			
Приплив інвестицій у США	180	Відплив інвестицій із США	74
Базисний баланс = -41			
Короткострокові позики у іноземних урядів	50		
Баланс ліквідності = +9			
		Збільшення резервів США	9
Баланс офіційних розрахунків = 0			

### **Варіант 18**

1 Поняття фінансових ф'ючерсів та визначальні риси ф'ючерсних ринків.

2 Форвардні контракти на ламану дату і з правом вибору дати. Форвардні крос-курси.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників покритого акредитиву як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Американський експортер вирішив продати товари англійському імпортеру на суму 1 000 000 ф. ст., коли обмінний курс складав 1,90 дол/ф. ст. У той же час експортер прийшов на Філадельфійську фондову біржу та уклав опційну угоду на продаж ним фунтів стерлінгів в обмін на долари за курсом 1,90 дол/ф. ст., сплативши опційну премію у розмірі 25 000 дол. При отриманні 1 000 000 ф. ст. від імпортера експортер повинен вирішити, чи реалізовувати йому опціон.

### **Варіант 19**

1 Методи регулювання платіжного балансу.

2 Методика визначення валютних курсів. Фіксований та плаваючий валютні курси.

3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників документарного інкасо як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Яким буде курс євро до фунта стерлінгів, якщо виходити із їхніх середніх співвідношень з долларом США:

—  $1\text{USD}=0,69\text{EUR}$ ;

—  $1\text{USD}=0,67\text{GBP}$ .

### **Варіант 20**

1 Структура платіжного балансу.

2 Кореспондентські рахунки та формування кореспондентських відносин.



3 Подати схему, прокоментувати особливості та визначити основних учасників чистого інкасо, як форми міжнародних розрахунків.

### **Задача**

Власник золота бере позику у доларах на ринку на один місяць під заставу свого золота, оскільки ставка на ринку імпорتنих депозитів по доларах складає 5,5 % на один місяць. Поточна ціна золота – 595 дол. за унцію. Визначте форвардну ціну свопа, якщо ставка по фінансовому свопу складає 1,65 %.

### **Вимоги до оформлення та захисту роботи, критерії оцінювання**

У процесі написання розрахункової роботи слід дотримуватись таких вимог:

- відповідність основних положень роботи законам України, указам Президента та постановам Уряду України;
- змістовність і конкретність викладання;
- достатня повнота викладення питання, тобто слід повністю розкрити явище або елементи досліджуваного процесу, розглянути всі сторони проблеми;
- завершеність викладення кожної думки;
- виключення повторів;
- економічна грамотність;
- акуратне оформлення розрахункової роботи.

Розрахункова робота виконується самостійно. Вона повинна мати чітку й логічну структуру. Якщо в ній наводяться окремі цитати з наукових статей чи монографій, то потрібно вказати автора роботи, її назву, місце і рік видання, сторінку. Те саме стосується й тих цифрових даних, які наводяться в розрахунковій роботі. Якщо аналізується практичний матеріал, то слід вказати конкретний об'єкт аналізу.

Особливу увагу слід приділяти правильній побудові і наочності таблиць, графіків і діаграм. Вони мають бути логічним продовженням викладених теоретичних положень і служити основою для відповідних висновків. Заголовки таблиць, схем, графіків і діаграм повинні відображати основний зміст

ілюстрованого матеріалу. У таблицях мають бути вказані одиниці виміру, назва об'єкта і часовий простір дослідження, а в графіках та діаграмах — масштаб. Таблицям та іншим видам графічного матеріалу рекомендується давати окрему нумерацію.

Необхідно простежити, щоб у роботі не було повторів і суперечностей між окремими її положеннями.

Обсяг розрахункової роботи має бути в межах 15—20 сторінок стандартного формату. Зміст роботи повинен відповідати плану, який у свою чергу має відображати сутність теми, що розглядається, її внутрішню структуру і логіку дослідження.

Під час написання розрахунково-графічної роботи слід ознайомитись із законодавчими і нормативними документами з вибраної теми, публікаціями в періодичних виданнях, підібрати монографічну літературу.

#### Оформлення розрахункової роботи

Розрахункова робота має бути написана чітким розбірливим почерком чи набрана на комп'ютері.

Під час оформлення розрахункової роботи слід дотримуватися встановлених стандартом вимог: текст роботи слід писати з одного боку білого аркуша формату А4, шрифт — 14, інтервал між рядками — 1,5. Кожна сторінка обмежується полями: зліва — 20 мм, справа — 10 мм, зверху — 20 мм, знизу — 20 мм. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з плану роботи. Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться. У кінці текстової частини роботи студент ставить свій підпис і дату виконання роботи.

Бібліографія містить перелік літератури та інших джерел, використаних під час написання роботи. Список використаної літератури оформляють у нижченаведеному порядку.

- 1 Законодавчі матеріали.
- 2 Укази Президента України.
- 3 Постанови і декрети Уряду України.
- 4 Статистичні збірники.
- 5 Інструктивні матеріали (інструкції, службові листи і роз'яснення тощо) у хронологічній послідовності.

6 Спеціальна економічна література та публікації в періодичних виданнях (в алфавітному порядку за прізвищами авторів, а колективні монографії — за назвою роботи).

Усі джерела, включені до списку літератури, нумеруються послідовно. Завершену розрахункову роботу студенти подають на кафедру згідно зі встановленим терміном.

Роботи, які не відповідають установленим вимогам, повертаються на доопрацювання.

Розрахункова робота оцінюється за результатами захисту («зараховано», «не зараховано»). Студент, який отримав на захисті своєї розрахунково-графічної роботи «не зараховано», не допускається до іспиту з даної дисципліни.

### **Перелік питань курсу для виконання розрахункової роботи**

Перелік питань для виконання теоретичної частини розрахункової роботи охоплює майже увесь курс дисципліни «Міжнародні валютно-кредитні розрахунки».

Перелік питань для виконання практичної частини розрахункової роботи.

- 1 Поняття міжнародних розрахунків.
- 2 Способи розрахунку.
- 3 Роль національних і колективних валют та золота в міжнародних розрахунках.
- 4 Спеціальні права запозичення.
- 5 Валюта ціни.
- 6 Валюта платежу.
- 7 Умови платежу.
- 8 Основні форми розрахунків, які використовуються в міжнародній торгівлі.
- 9 Характеристика експорту.
- 10 Характеристика імпорту.
- 11 Форми складання зовнішньоторговельного контракту.
- 12 Структура зовнішньоторговельного контракту.
- 13 Ціна і сума контракту.
- 14 Терміни поставки товару.

- 15 Платіжні умови.
- 16 Пакування і маркування вантажу.
- 17 Характеристика форс-мажорних обставин.
- 18 Характеристика базисних умов поставок.
- 19 Класифікація умов ІНКОТЕРМС.
- 20 Комерційні документи.
- 21 Транспортні документи.
- 22 Страхові документи.
- 23 Фінансові документи.
- 24 Поняття векселя.
- 25 Простий вексель.

### Список літератури

1 Про банки та банківську діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

2 Про Національний банк України [Електронний ресурс]: закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

3 Про платіжні системи та переказ грошей в Україні [Електрон. ресурс]: закон України від 06.10.2004 р. № 2056-IV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2056-15>

4 Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті [Електронний ресурс]: закон України від 23.09.1994 р. № 185/94-ВР. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>

5 Про систему валютного регулювання і валютного контролю: декрет Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: від 19.02.1993 р. № 15-93. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>

6 Про відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті [Електронний ресурс]: інструкція НБУ № 127, затв. постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>

7 Боринець, С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини [Текст]: підручник / Боринець С.Я. – 5-те вид. – К.: Знання, – 2008 – 582 с.

8 Калетнік, Г.М. Теоретичні основи моделювання та фінансово-економічні розрахунки в менеджменті та бізнесі [Текст]: навч. посібник / Г.М. Калетнік, С.В. Козловський, О.Г. Підвальна. – К.: Хай-Тек Прес, 2010. – 399 с.

9 Буренкин, А.Н. Фьючерсные, форвардные и опционные рынки [Текст] / М., 1995. — 240 с.

10 Міжнародні валютно-кредитні відносини [Текст]: підручник / за ред. А.С. Філіпенка. – К.: Либідь, 1997. – 208 с.

11 Міжнародні розрахунки та валютні операції [Текст]: навч. посібник / за ред. М.І. Савлука; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.

12 Михайлів, З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції [Текст]: навч. посібник / З.В. Михайлів, З.П. Гаталяк, Н.І. Горбаль; Мін-во освіти і науки України, Нац. ун-т “Львівська політехніка”. – Львів : Львівська політехніка, 2004. – 244 с.

13 Руденко, Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції [Текст]: навч. посібник / Л.В. Руденко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 616 с.

14 Руденко, Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції [Текст]: навч. посібник / Л.В. Руденко. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К.: ЦУЛ, 2007. – 632 с.

## Додаток А

### ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Розв'язання задачі з дисципліни «Міжнародні валютно-кредитні розрахунки» базується на відповідних теоретичних знаннях.

Таблиця А.1 – Міжнародні коди валют

Код літерний	Валюта
AUD	Австралійський долар
AZM	Азербайджанський манат
GBP	Англійський фунт стерлінгів
BYR	Білоруський рубль
DKK	Датська крона
USD	Долар США
EUR	Євро
ISK	Ісландська крона
KZT	Казахстанський тенге
CAD	Канадський долар
LVL	Латвійський лат
LTL	Литовський літ
MDL	Молдовський лей
NOK	Норвезька крона
PLN	Польський злотий
RUB	Російський рубль
SGD	Сінгапурський долар
XDR	Спеціальні права запозичення
TRL	Турецька ліра
TMM	Туркменський манат
HUF	Угорський форинт
UZS	Узбецький сум
CZK	Чеська крона
SEK	Шведська крона
CHF	Швейцарський франк
CNY	Юань Женьміньбі
JPY	Японська єна

